

طاشينك
روزنامه
معمورية

TACHINK
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐԱԹԻՒՆ

	ՏՐԳ.	ՂԵՑ.	ԵՌ.
ԻԶՈՒՐ	80	4072.	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ	80	4072.	
ԱՐՏԱՄԱՀԱՄԱՆ	25	13	ՁԻ.

Նամակներ պէտք է ուղղել՝ Խմբագր. «ԴԱՇԻՆԿ»
Մամուլական Տարան — Իզմիր
Rédaction du journal Arménien «TACHINK»
Imp. Mamourian — Smyrne

Ձի հրատարակում ձեռագիրներ չեն վերադարձուի

10 ՓԱՐԱ

ԴԵՊԻ ՆԱԶՏՈՒԹԻՒՆ

Սահող շարժումն մէջ պահ մը կար ծնցնիք որ եթէ մտադրուէ չէ հաշտութեան ժամը, գէթ զինադադար մը կարելի պիտի ըլլայ երկու պատերազմներէն մէկը որ նախապատեւելի ըսել է վերջնական հաշտութեան մը:

Բայց մեր անկախութիւններն չիրականացան ու ամէն ժամանակէ աւելի բռնուկ կերպով կը շարունակուին թշնամութիւնները:

Դիւանագիտական այնպիսի չիփթ վիճակ մը կը տիրէ որ անհար կ'ըլլայ պայծառ տեսնել եւրոպական դաշինքներու բռնած զիջքն ու ուղղութիւնն, և եթէ ոչ յատկապէս զոնք երկրորդական հաշիւ մը հասկնալ թէ ինչ կը խորհին մէկ կողմէ Իտալիոյ դաշնակիցներն և միւս կողմէ եւրեան համաժողովները:

Գերմանիա ու Աւստրիա և Անգլիա, միմեկեւոր ու միմեկեւոր մէջ տ'ը առած Իտալիա կարծես անկենդանի մըն է որ կը խաղան կամ աչք-կապուել մը առ կամ այն կողմ քաշել և համար Հոսթի կտու պարտութիւնը:

Միջերկրական հաւասարակշռութեան խնդիրը սեղանին վրայ դրուած կ'ընդհանրանայ և Անգլիոյ վարչապետին, Մուսթֆայի Նախարարին և Եգիպտոսի վարչապետին միջև խաղաղութեան խնդիրը անմիջապէս կ'ընկնայ: Միմեկեւոր Իտալիոյ վարչապետին Անգլիոյ Նախարարին Գործող Նախարարին ապա՝ Ռուսիոյ Նախարարին Գործող Նախարարին հետ տեսակցելու պատրաստութիւնն ու Ջարին և Անգլիոյ թագաւորին միջև հանդիպումի մը զրոյշներն, որոնք չհերքուցան, ակնհայտ ապացոյցներ են որ եւրոպական քաղաքականութեան մէջ զգալի փոփոխութիւններ տեղի պիտի ունենան մօտեւոր:

Այդ փոփոխութիւններուն մէջ առաջին կարգին վրայ կ'երևին Անգլիո - Միւսթֆայի սակարկութիւնը համաձայնութեան դաշնակցութեան մը մէջ ձուլումը, որ թերեւս հետեւեալ ըլլայ Միջերկրականի մէջ յառաջ եկած փոփոխութիւններուն և Իտալիոյ զօրանալուն, որ օր մը Աւստրիոյ միացեալ նաւատորմիկն հետ գերախնդիր զիջք մը կրնայ ստանալ և ահա այդ սպառնական գիծին առջև թուած մը զննու համար Անգլիա կը դաշնակցի Միւսթֆայի հետ, խաղաղութեան ժամանակ անոր յանձնարար Միջերկրականի մէջ, չանհրապարտականութեան հարց, հիւսիսային Միւսթֆայի ծովագերքներու պահպանութեան իրեն վերապահելով՝ ինչպէս այժմ:

Իտալիա՝ իր դաշնակիցներու հակասական ընթացքին առջև դնու տատանումով միայն ըստ երեւոյթին, և երբեք զայն կ'ընկնու պայմանաւոր լրանալուն մօտ: Դեռ չէ՛ յայտնած իր որոշ կամքն անոր շարունակութեան համար և ան տարակոյժ եթէ կրկին նորագոյի այդ դաշնակցութիւնը, Իտալիա նոր երաշխիքներ պիտի պահանջէ ինպատիւ իրեն, նորանոր պահանջումներ պիտի դնէ մէջ տեղ և իր դաշնակիցներէն մասնաւոր Դիւանագիտական պիտի ուղղէ գոհացում տալ Իտալիոյ, որպէս զի չհաջի երբեք համաձայնութեան և չխաղաղութիւն եւրոպական հաւասարակշռութիւնը:

Եւ Իտալիա ինչպէս պիտի հաշտեցնէ Անգլիոյ, Միւսթֆայի և Ռուսիոյ հետ իր զաղտնի համաձայնութիւններն, Միջերկրականի մասին, իր գնակիցներուն հետ

կրկին նորագոյի երբեք դաշնակցութիւն, ահա այս տեղէն է որ կը կենտրոնի Իտալիոյ ընթացքն, որու համար անկարելի կ'ըլլայ այս և ել ճանքն զորս երեւել և վերջնականապէս այս կամ այն կողմ հանել:

Եւ որչափ ժամանակ սր Իտալիա չուրջէ իր դիրքն և չպարզէ իր երկրորդ ընթացքն չենք կրնար յայտարար պատեւ. րազմը պիտի կրնայ վերջ գտնել և հաշտութիւն գոյանալ:

Արդէն գոյութիւն ունեցող կ'ընդհանրանայ վրայ եկաւ բարդութիւնը եւ կ'ընկնու իր կողմէնու գրաւումն Իտալիոյ կողմէ այս գրաւումները հաշիւ քաշել չեն կրնար նկատուիլ եւրոպայի և մասնաւոր Միջերկրականի մէջ մեծածն շահեր ունեցող տէրութիւններուն կողմէ, որով հետեւ կ'ընկնու Միջերկրականի հաւասարակշռութեան հարցը և անհանգստութիւն կ'առաջանան Անգլիոյ և Միւսթֆայի:

Միւս կողմէ Ռուսիոյ պ'ընդհանրող դեպքերու մը գոյութեան համար հոն լուծելու համար Իտալիո-Միւսթֆայ տեղադրել, հաշիւ աչքով չեն դիտել երկու պատերազմիկներն և անոնց սոյլ դեպքերու նախորդներն լուծել կ'ընկնու պատերազմի հարցը:

Իրաւ է որ այս տեսակ գոյութեան մը մէջ չկրնար սահմանափակուիլ պատեւ. րազմի խնդիրը և հաշտութեան լուծումով մը վերջ գտնել. Ռուսիա անշուշտ իր մասնաւոր նկատումներն ունի դեպքերու նախորդները մը գոյութեան պահանջելով, և ունի երաշխաւորութիւն մը չկրնար տալ թէ սեղանին վրայ չպիտի դնէ նեղուցներու, Մակեդոնիոյ և այլ խնդիրներ, որոնք կ'առաջանան Ռուսիոյ անուղղակի կերպով ներկայ պատերազմին հետ:

Վերջապէս Ռուս - Միւսթֆայի և Աւստրիո-Միւսթֆայի սահմանադրութիւններուն վրայ համաձայնութեան զօրքերը Մակեդոնիոյ անհանգստութիւնն, Միւսթֆայի ներքին գաւառներու անգոհացուցիկ կացութիւնը, եւրոպական միւս կառավարութիւններուն հակասական ընթացքն, մասնաւորութեան պատճառելու մէկէ աւելի կէտեր են և կը մղեն մեզի խորհելու թէ Օսմ. կառավարութեան և երկրին շահը կ'պահանջեն արագ լուծումը մը տալ պատեւ. րազմին և երկրին առաջնորդի զէպի հաշիւ վերջն:

ՆԱԶՏՈՒՆ ՄԵՋ

Դարերն ու տարիներն ևս իրենց առնենք ունեցած են, ինչպէս իր իրացող համար երբ կրակի տառն կ'ընեն պէտք է հասկնալք 1845, երբ Միւսթֆայ - զերման պատերազմի տարին կ'ընեն ամենքս ալ գիտենք թէ 1870 ըսել կ'ընեն, վերջին Ռուս - Միւսթֆայի պատերազմը, Միւսթֆայի պատերազմը, մեծ կրակայրքի տարին և ըստ կարգի մէջ մի զէպք իր որոշ թուականը կը յայտնէ...

Եւ գիտէք թէ ինչ անուն պիտի տան ներկայ 1912 տարին, անշուշտ պիտի կ'ընենք թէ Իտալիո-Միւսթֆայի պատերազմի տարին պիտի ըսեն, երբէք, այդքան միաժամ մի ըլլաք, պիտի ըսեն Միւսթֆայի տարին Տարին...

Չորս կողմէն յարեւաններ կը տեղան ներկայ տարուան մէջ, Ռուսաստան քանի մը հատ ունի թիւերուն վրայ, Պոլիս երբ չորս հատ, Վիեննա ունեցաւ իր, Եգիպտոս կը պատրաստուի ունենալ հատ մը, ասոնց վրայ աւելցուր նաև տալաքու-

թիւն չորս հարիւրամեակը ու հայ տառերու գիւտին հար հինգ հարիւրամեակը ու եթէ համերոտութիւն ունենան մէկի մէկի համերոտութիւն ունեցած և ունենալիք յարեւանները եթէ չեմ չափազանցեք, տասն և հինգէն աւելի պիտի ելնեն...

Մեր մէջ յարեւաններ արդեւանքը չեն ըլլար. ճիշտ է, անոր պատճառներէն մի քանին թուած է իր քանի մը օր առաջ ինչու այդ պատճառներուն վրայ չբարդեցնալ ամենքս մէկ, իրարու հետ ընդունալ մեր անհաշիւ տարբերութիւնը, զեռ մէկէն չունչ չառած անոր յայտարար կը պատրաստուիք ու բնականաբար ամենքս մէկ տարի ընկու, հետեւեալք կ'ըլլայ ամենքս ալ անշուշտ թիւերուն մասնաւորը...

Եւ կը մտածեմ թէ տարիին կէսը չհասնաք և երբ այժմ տասն և հինգ հատի համար կը պատրաստուիք ո'վ կ'ապահովէ միւր օր տարին չըրացած անոր թիւը քան և հինգի չպիտի բարձրանայ...

ԵՍ

ԱՐՏԱՄԱՀԱՄԱՆ ԵՒ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

«ՄԱՌԻՆ»-ի Հոսթի թիւակիցը կ'ընեն ռազմէ հետեւալք. — Տրիպոլիի զէմ արշաւանքը Իտալիոյ մէջ արթնացող կայսերական դաշնակցութիւնը իրար, եղէականի կողմէնու գրաւումը նոր զարկ մը տուած անոնց:

Դիտենք թէ Ռուսոս Վենետիկեան և զամ է և Սաւաւայի թագաւորական տէր զինանշանին մէջ անոր մասին յիշատակութիւն մը կայ որ այդ կողմէն կ'կապէ թագաւորական տան պատմութեան հետ:

Պատմութիւնը ուրեմն կ'օգնէ ներկայ զէպքերուն, անշուշտ փափաքի մը ձեռնուղ տալու խաղաղացող մէջ, պահելու համար գոն մաս մը եղէականի դրաւումը կողմէններէն:

Անցեալ կրակի օր, պալատան առջև տեղի ունեցող ցոյցին պահուն, «կեցցէ թագաւորը», «կեցցէ Իտալիա» աղաղակներուն կ'ընկնու նաև «կեցցէ իտալական Ռուսոս» աղաղակը:

Դրեթէ առանց բացատրութեան իտալական թերթերը այս փափաքը արտայայտեցին, — և շատեր անոնց մէջ կամք յայտնեցին — որ Միւսթֆայի և Ռուսոս Իտալիոյ միմեկեւոր և մեծցող այս բռնու հասարակ զէմ, կ'հարցնեն թէ կառավարութիւնը, որու համար այդ կողմէնու գրաւումը զուտ զինուորական տեսակէտով եղած է, պիտի ունենայ վախճան և կարողութիւն անոնց հետ զարձակել ըստարդրելու:

Կարծիքներու այս հասանքը ցոյց կուտայ ոգևորութեան այն պակասը մասնաւոր կողմէն զեպքանաւորովի մը գոյութեան համար, մեկնելի կ'ըլլայ Այս է, կ'կարծեմ, օրուան կացութիւնը:

Բայց կրնայ չտեսուի բարեփոխուիլ արտաքին զէպքով մը, կամ պարզապէս աւելի բռնու մղումը մը տրուելով հասարակաց կարծիքին, որ սպասելով կ'ընդարձակուի, այն անգործութեան առջև, որմէ բուն չհասկնար:

Իտալիա մեծ վստահութիւն ունի Պ. ձիւղղիկի վրայ, բայց եթէ այդ վստահութիւնը խախտի, յայտնի չէ թէ ո'վ պիտի ըլլայ այն մարդը որ պիտի կրնայ ոգտակարանալ խոհեմութիւնը քարոզել:

Այդպիսով խորհրդարանին մէջ արտաքին գործոց նախարարին հարցում մը եղաւ, զիտնուելու համար թէ վերջերս րաւակցութիւններ տեղի ունեցած են վերջ մը

զննու համար Իտալիո-Միւսթֆայի պատեւ. րազմին և եթէ ունեցած են, ինչ արդիւնք տուին անոնք:

Սրբ է. կ'ընէ պատասխանած է թէ կէս-պաշտօնական կարծեաց փոխանակութիւն մը եղած է երկու պատերազմողներու համար ալ ընդունելի հիմ մը զըտնելու համար, բայց մինչև ցարդ ունէ արդիւնքի մը հասած չեն որ գոհացուցիչ նկատուէր:

ՉՐՈՅՑ մը չընեցած է որով Անգլիա՝ խնդրած ըլլայ Իտալիայէ որպէսզի կ'ընեն և Միտիլիի գրաւումն հետ կենայ: Առնուած ստոյգ լուրերու վրայ ինչով Անգլիա, երբէք այսպիսի դիմում մը օրած չէ կրնալ «Թան»-ի Լուստի թիւակիցը, բայց ուրիշ կառավարութիւններ Իտալիոյ ուղած են հասկնել թէ անպատեւելի են ներ կան եթէ շարունակէ պ'ընել իր կողմէն գրաւելու քաղաքականութեան մէջ:

* Ուրիշ հետազոյի մը համեմատ պաշտօնական չ'ընեն երկու մէկ կ'հաւաստեն թէ Իտալիա և իր դաշնակիցներն կատարելապէս անհաւանալի են կողմէնու գրաւումն մասին:

Դիւանագիտական և Աւստրիա տրամադիր կ'ընեն չմոռուի խաղաղացող զրաւելու Միտիլի և Միտիլի Այս լուրը մեծ գոհութեան խաղաղութեան լուրերուց Թուրքիոյ մէջ:

Թուրքիոյ այն կառավարութիւնը որ պատերազմի շարունակութեան կողմէն կ'ընէ, կ'օգտուի կ'ընդունեն իրեն կողմ քաշելու համար ժողովուրդի մեծամասնութիւնը: Ուրեմն կ'կարծուի որ պէտք է հրամարիլ անմիջական զինադադարի մը կամ ժողովուրդ հաշտութեան մը գաղափարէն:

Սեկուլիէն կ'ընեն ազգերն «Թան»-ի. — Այսպիսի հասած վերջին լուրերուն համեմատ, օսմ. կառավարութեան և պատմութիւնը միջև տեղի ունեցած րաւակցութիւններն իրար մեծամասնութիւնը փաշա հրաւեր կարողաց ապստամբներուն 48 ժամուան մէջ վար զնն զննքերը: Հինգ հազար ապստամբներ փորձեցին, պայմանաւոր լրանալն առաջ իրէքը գրաւելու: Անմիջապէս լուր անհնար մատիլ փաշա օգնական զօրք զրկեց հրամաւոր իրէքէն հետու փաշա ապստամբները:

Բուն կ'ընէ մը տեղի ունեցաւ որ

մինչև տաւառէ կէսօր տեկց: Պատիլ փաշա յաղորդեցաւ իրէքն ալ ազոտել և միմեկեւոր քաղաքին մէջ պոտուող զօրագունքին հետ: Ապստամբները կ'ընեն զէպի Եւրոպ և Մոսկու, երկու կողմէն կարեւոր կորուստներ ունեցան: Պաշտօնական չ'ընեն իրար մէջ, լուստիս կ'ընեն ապստամբութեան չ'ընող մը զըտպաւելուն մասին, ռազմազոտական կէտերն բռնող գոհուրներ կ'ընան արգիլել ապստամբներու համախմբումները:

«Անկէկ» լրագրին տեղեկութեանց նախելով, բ'ը Իտալական ռաւատորմը իգմիրի մ'փոխորդը մտնելով, ցամաք զօրք պիտի հանէ: Յիշեալ ռաւատորմը երեք պիտի բաժնուի, որոնցմէ մէկը Չէքմէ պիտի երթայ:

* Գ. ած էինք արդէն թէ կառավարութիւնը Յունաց Պատրիարքարանէն պաշտօնականութիւնը խնդրած էր Գիտի Մետրապոլիտին: Այս խնդրոյն մասին Վիեննայի «Բաղադրական թիւակիցութիւն» թերթը հետեւալը կը գրէ:

Գիտի Մետրապոլիտին Գեր. Տ. Եւանիմիս կ'արարատանուի թէ համաձայնութեան տեղոյն Հելլեն Հիւպատոսին, Գիմնասիոսի Տէօքիին նամակ մը զրկած է, որուն մէջ միմեկեւոր ընել կը յորդորէ

Խաղաղության կողմէն զբաղուող կողմից ընդունուած, այս կողմից Յաւանական հետ միացման համար, Ուստի, Բ. Դուռնէն գործնական Պատրիարքարան որ ետ կանչուի Բիւրոս Մետրապոլիտը, Պատրիարքարանը, որ այդ ամբաստանութիւնը գրաւարտութիւնն որ կը համարէ Մետրապոլիտին դէմ, Բիւրոն պաշտօնական բացատրութիւններ պահանջեց:

Սթեփանական թերթը որ կը գրէ թէ Հիլենական «Թէօլոգոս» առաջատարներ որ իզմիրէն փրէյս ժամաներ էր, նաւահանգիստի տեսչին հաղորդեց թէ նաւարկութեան միջոցին խաղաղական մարտանաւի մը հանդիպեցաւ, որ նաւային խուզարկութիւն կատարեց:

Երբ խաղաղութիւն պայան թէ առաջատարները հիլենական է, իսկոյն հաղորդեց իր խուզարկութիւնը և հարցեց նաւապետին:

— Բանի որ հիլեն էք, ի՞նչպէս օստ, զրօշակ կը կրէք:

— Ստիպուած եմք, որովհետեւ սոյն բարբար օստ, նաւահանգիստները կ'երթնանք:

Նոյնպէս Սամոսական առաջատարներ մը նաւապետը հաղորդեց թէ հազիւ Վաթիկի նաւահանգիստէն դուրս ելեր էր, նաւարկութեան միջոցին խաղաղական մարտանաւերու խուզարկութեանը ենթարկուեցաւ, որոնց մէկ բաժնիր քանի մը օրէ ի վեր Սամոսի շուրջ կը պտտուի:

Ստիպուելէն կը գրեն.— Սմերիկեան չորհրդակցութիւն Սեյանիկէն եկող ճամբորդները հաւատեցին թէ երկէ կատուան ժամը 1ին իմպրոսի և Դենէտոսի միջև հեռուէն բաւական մարտանաւերու խուժը մը տեսնան, որուն պատճառով չորհրդակցութիւնը քանի մը վրայէն նաւարկել սկսի սաւ, հանդիպումէ զերծ մնալու համար: Սոփիա նաւապետն ալ կը հաստատեն:

Եւ սակայն այս լուրը պատկանեալ մարմնոյն կողմէ հերքուեցաւ:

ԵԶՐԷՅ ՊԷՅ

Եզրէֆ պէյ ինքզինքը գերագնացեց մի ծանուն նամակ Բեմալ պէյի ծանօթ ման գումակէն վրայ գրած իր նազիրէ վ' որ ցողացումն է Համիտի սաղաթիւնէն բխող մին ինքնութեան: Աւստիկ քաղաքը մը իր այդ սուր, խայծող երգիծանքներն, «Աւրուած գրամներու պէս, Ազգը ինչպէս իր արժէքէն: Ազգը լրտես եղաւ, ալ ուրիշ ծառայութիւնէն զգուշացաւ: Դիտակից ներքէն չարաքանքի թոյնովը թունաւորուեցան: Արքային օգնականները խուժը մը մարդապան ոճրագործներ են, քանտանք կործանել այժմ առաքելութիւն կը համարեն: Կապիկ մը ինչպէս չղթալակա պեց 20 միլիօն առեւծները: Այդ տեսակ աստղի մը չորէն չլացող աչքը թող կուրանայ: Մենք այժմ տարբերութիւն չունինք կիսամերկ գնդակներէն: Հաւաքական յարձակում մը պէտք է գահինը ճիշդ մեղու համար, ապա թէ ոչ մեր գաւաթի ներքէն գերութիւնն չեն գաւաթներ: Դիրքս արքաներէն մեծ է, ես չեմ գիտեր երկիւղ և խնդրանք, ես կառավարութիւնէն գործ ու համակրանք չեմ ուզեր: Ուրիշ միջոցով կարելի է ստանալ տգաւաթներ, աչխատէ, արքայն տալով, գահէն կործանեցող զինքը:

«ԳԱՇԽՆՔ» ԺՅԵՐԺՅԱՆ (259)

ՄԻՇԷԼ ԶԷԿԱՔՕ

ՎԵՆԵՏԻԿԻ ՍԻՐԱՀԱՐՆԵՐԸ

ԺԲ.

ՇՈՒՊՅՈՒՆԻՆ ԱՂԶԻԿԸ (Շար.)

Բերինաի պիղուսներուն վրայ, որ երդում րուս թէ քնացած ժամանակ միայնակ չպիտի թողուր զինք, Պիանքա յանձնառու եղաւ հագուած երկնայն աւերակներէն վրայ: Դրեթէ անսխալապէս խորանկ քուլի մը մէջ ընկաւ, անարկու և բազմերով պաշարուած, որ սակայն իրեն ոյժ պարգեցեց:

Երեկոյն մօտ արեւը ցաւ և տեսաւ Բէրինան որ անկողինին մօտ նստած էր և

«Այդ բռնաւորը կը գգուէր աչքի շար ու շարէն նորահաս սերունդէն: Եթէ ձեռքէն գայ, անտղ արիւնէն հրուշակ պատրաստել կուտայ (և կը ճաշակէ): Պիանքա ինչպէս, ամեն օր (Համիտ) աման մը մարգուտ արիւն կը խմէ երեք... Դրամարկի գողութիւնը (Համիտի) գողութեան նուազ ամօթալի է: Այս տգիտագոյն տխմարը որ զեռ նախնական կրթութիւն մը իսկ չէր ստացած, ի՞նչպէս վտարեց մայրաքաղաքէն աշխարհ խելագիր մարդերը: Եւրպայ թերթն հրատարակողներուն բերանները գրամատուներով խրոնոցան: Ապտիհամիտին նպատակն էր ճիշդ, փոքրցան թուրքերը, 40 տարուան աղօթքէն աւելի գերայարգ է Համիտի համար ժուրնայի մը ընթերցումը: Երբ Համիտ Դամասկոսէն Հիւսիս Երկրի գիրք երկարեւ տուաւ, նպատակն էր ոչ թէ յարգել, այլ անհանգիստ ընել Աստուծոյ Առաքեալը: Արգարեւ մեր կառավարութիւնը կը տառապի չնորհրով մարգուտ գէշ սովէն, սակայն առ առ 40 հազար լրտես դուրս եկաւ Ազգէն: Օ նաւ մը միւստիչի Դէյլէթիկէն հանդիպեցաւ Կատուի կէտիքէն: Գալէմ աճիկ գալոր վալլանիթաս վիրք ֆելաթիթէն: Եւրպայներ կը փութաւն Երտրոյ գրեթէ դեռատի կոյսերը, գրեթէ կը կթոտի ամօթահար կարմիրով Երեթիթ սարուրը մը պէտք պիտի մագուլ պէտքայէթէն: Զքեղ, ո՞վ ազատութիւն՝ որ ծագեցար և անմիջապէս մայրը մտար, (արևի պէս), սէնի նամահուսմէթիտի պիտի ետերծի, չէլթի իւսմէթէն: Եզրէֆ Պէյ գրաքննութեան վրայ կը յարձակի չանաճուկի մը նման կատարող լայն իրաւունքով ըսելով. «Հայրենիք, Պատիւ, Ազատութիւն, Նուիրական ուժեր, Ազգին սիրտէն վտարել ուզեց, Դուք քննիչ մը կը սրբէ իւրաքանչիւր երկաթի թուղթէն բռնակալութեան սլաքները: Ոչ իսլամ արդարաւոր իշխանը իսլամ բոս նախկէն աղէկ է. հետևաբար եպիսկոպոս չէ Ոստ, հպատակութիւնը ու երկը նետելը»:

Օտար երկրներու Օսմանեան զեպուանաւորներու մասին «ապէս կը խօսի Եզրէֆ պէյ. «Համիտի թոփաւոր խելքեալ տայիր, պաշտա ինչ օգտար, պուտոր տէլլիթէն չիտի պէլլէնէն հէր պիր սէֆարէթէն: Դեսպանատուները, օտար երկրի մէջ, մամուլի լրտեսներ են, ճշմարտութիւն չեղանցելով հանրային կոտորածը: Սա տղերքը ուղագրաւ են լուր: «Պիզմի հիլ ֆարաթմըզ օգո փատիլան գարչը» հալուստան: Միլիէն որ համիտ չի մեռնի, միլիէն որ Օսմանցիները փայլուն դարազրուս մը չի բանան, Հեթան միշտ իրաւունք պիտի ունենայ (Եզրէֆ կը հարցնէ. իսրայելացի, ի՞նչ չարաթ օր դրամ տան, կառնեմ): — Հրէան կը պատասխանէ. — Այսօր ո՞չ չարաթ է, ոչ ալ ստակ վճարող կայ):

Մէօթէ Զ. Պ.

ՌՕՄԷԺՅԱՆ ԺԻԿԼԻԿԻ ԶԷՔՕՐԻՐԻ

Թարգմանումը իւր ԳԵՐԵՐԻՈՒ ՆՈՒՊՅՈՒՆԻՆ

Դ Ն Ծ ՈՂԷ:

Փափաքող կրնան գտնել Մամուրեան Տպարանը, Թոգանեան գրատունը և Տիար Կ. Մալեանեանի մօտ:

Իրեն կը ժպտէր: Պիանքա թողուց որ զինք տղանի սեղանին տոյն սրու վրայ պատրաստուած էր ճաշ մը:

Ախրժանօք կերուաւ, ըլլալով այն երջանիկ տարիքին մէջ որ վիտերն որքան ալ բուռն ըլլան, չեն արգիլեր ուտել ու քնանալ:

Ճաշը լնցած, Բէրինա կը պատրաստուէր առաւօտուն տեսակցութիւնը չարուակել, երբ լուսեցաւ Առէթիկի ծայր որ զինք կը կուչէր:

Վալրիկեան մը սինակ կը ձգեմ քեզի ըսաւ ան բայց անմիջապէս որ տեսաւ սեղիք իստի պիտի վերադառնամ անշուշտ հրամաններ պիտի տայ քեզի համար:

Բէրինա սրաքաւ Առէթիկի Երկրորդ կոչին:

Բանի մը վարկեան ետք գուրը կը քաղուէր և Պիանքա կը տեսնէր Պէմպոն որ ինք կը մտնէր Ուրք եւ ան պատրաստուեցաւ նոր պաշարով մը:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՅՈՒՂԱՐԳ

ԻԶՄԻՐ

Նախընթաց օր Գաւաթ. Վարչ. Պառն Ժողովոյ նորընտիր երեսփոխանաց խումբերու ճշգրտմը կատարեց վիճակահանու. թեամբ որով հինգ խումբեր կազմուեցան և ամբողջացան հետեւեւ կերպով.

- Ա. ԽՈՒՐԲ
1. Մարտիրոս Սարեան (Մաղնիսա վերի)
 2. Յակոբ Միքայէլեան (Ալտին-Գուշատա)
 3. Ար. Պերկամարեան (Պերկամա-Մէնէմէն)
 4. Տօք. Տ. Ինֆիլիճեան (Իզմիր)
 5. Թալմաս Պոստեան (Դրնիք)
 6. Սերուրէ Դաւթեան (Գրքաղոս)
 7. Տ. Յով. Ա. Բն. Միստեան

- Բ. ԽՈՒՐԲ
1. Տ. Յակոբ Բն. Տ. Յակոբեան
 2. Դուկաս Վարպետեան (Իզմիր)
 3. Տ. Գարսիէ Բն. Պաշտարեան
 4. Մանիկ Գոճամանեան (Իզմիր)
 5. Յակոբ Ալիփար (»)
 6. Սարգիս Թագուրեան (Կաղի. Տէնիզի)
 7. Տիրան Աշխար (Իզմիր)

- Գ. ԽՈՒՐԲ
1. Բարսեղ Կիւլլէլեան (Իզմիր)
 2. Գալուստ Փափագեան (»)
 3. Էջմէկ Կիւլլէլեան (Կատար)
 4. Դուկաս Եւսեան (Իզմիր)
 5. Տ. Նիկիթ Բն. Փափագեան
 6. Պարսիկ Եփրեմ (Իզմիր)
 7. Տօք. Պ. Կոստանդ (Իզմիր)

- Դ. ԽՈՒՐԲ
1. Մանուկ Դալփազեան (Իզմիր)
 2. Տ. Դանդ Բն. Մաղնիսեան
 3. Կարապետ Ազատուրեան (Իզմիր)
 4. Յակոբ Հարեց (Իզմիր)
 5. Կաղարէթ Ներսէսեան (Մաղնիսա)
 6. Պարգև Մարկոսեան (Խոտէմի)
 7. Վահան Պապագաեան (Իզմիր)

- Ե. ԽՈՒՐԲ
1. Մեսրոպ Սիմոնեան (Իզմիր)
 2. Հայկ Բէրէթիճեան (»)
 3. Միսաք Սօրեքեան (»)
 4. Վահան Պարթապեանեան (Իզմիր)
 5. Կարապետ Պապագաեան (»)
 6. Մարգար Եփրեմ (»)
 7. Աւետիս Աւետիքեան (»)

Այս ցուցակին համեմատ 1/5 վիճակաւ դադարումները այլեւ կանոնաւորել և իրենց վերջնական ձևը ստացած կրկան վերջին 3/5ի փոփոխումները (Ա. Բ. Գ. խումբեր) 1906-1908-1911 տարիներու համար եղած ըլլալով, 1912ին, այսինքն այս տարեկաններ վիճակաւ դադարեալ պիտի հոչակուին Դ. խումբի երեսփոխանները, որոց տեղ պիտի կատարուէր նոր ընտրութիւն, 1914ին դադարեալ պիտի հոչակուին Ե. խումբի երեսփոխանները. 1916ին Ա. խումբիները և այսպէս յաջորդաբար:

— Ազգ. վարժարանաց խաճակալութեան մեղուաջան ստեղծագործելի Ազն. Տիկին Ս. Թ. Սպարդակի երկուշաբթի առաւօտ այցելեց Մեսրոպեան վարժարան և Ներկայ գտնուեցաւ դասաւանդութեանը:

— Ազգ. Հիւանդանոցի նորընտիր Հոգաբարձութիւնը նախընթաց օր նիստ գումարելով, նախագահութեամբ Առաջ-

— Կր տեսնեմ որ, ըսաւ իր մահասար. սուր ժպտով, միշտ մահանորդ մէջ ընտնեմ ես ալ սիրուն խաղալիքը, որու նշանները կը կրեմ:

Ճայց տուաւ իր ձեռքը որ լաթերով պատած էր:

Եւ ինչպէս Պիանքա, իր նախկին ձեռով, լուսութիւն կը պահէր և կը բաւականանար իր զաշտին ոսկիէ կրթը սեղմելու, չարունակեց:

— Ընտանիքիդ հարապաւան ես, իմեղ ոհմա մայրը սպաննեց զոչ յոյ հարուստ ձով մը անուանին Ժան Տափիլան, գր Տառնիկ Ժողովը անոր սպաննիչը գտնուեւ համար զեռ ձեռքովի չէ եղած:

Պիանքա անկուսութեան զոյ մը ունեցաւ և Էմիլո չմտարեց որ գէթ այ կողմէ իր քնն և ամեն զօրաւորը:

Նստաւ ժամկաւորը Եղիկէն քիչ կը հեռու:

Կր տեսնէք որ, ըսաւ վախճալ պատճառ մը չունէք թոյն ոյժի չեմ զի-

նորդ Ս. Հօր, իր Դիւանը կազմեց հետեւեւ կերպով. Հայկ Է. Բէրէթիճեան՝ Աստուպետ, Ստիփան Է. Պապագաեան՝ Աստուպետ, Հայկ Է. Սարսֆեան՝ Գանձապետ, Լոգոֆէթ Է. Մալխասեան՝ Մատակարար, Առաջնորդ Ս. Հայրը չնորհաւորելով նորընտիր հոգաբարձութիւնը կարողութիւն և յաջողութիւն մագիկ, յոյս և փառանքութիւն յայտնել վր պիտի կարենան Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան պէս ձանդի և զփոխարին պաշտօն մը յաջողութեամբ վարել քանի որ անվաւոր աշխատութեամբ և խելահաս ու համբաւելի գործունէութեամբ կարելի է ամենէն զրգուտարի կարծուած գործերն անդամ դիւրաւ գլուխ հանել:

— Հիւանդանոցի նորընտիր Տօրէն՝ Տօք Միքայիլ ֆէլտիմաճեան քաղաքս հասած ըլլալով, արդէն իսկ կ'յաճ յիշէ Հիւանդանոց ուր պաշտօնապէս գործի տիտի ձեռնարկէ յոտաշկոյ անու զիսկն սկսեալ: Երեսփոխարդ Տօքիճօր իր լուրջ և համակրելի բնաւորութեամբ, նպատակաւոր սպասարկութիւն թողած է բոլոր զինք տեսնողներուն վրայ: Մեծապէս յուսալի է որ ներկայ հոգաբարձութեան և նորընտիր Տօրէնի ջանքերով Հիւանդանոցս ստանայ փափաքուած կանոնաւորութիւնը:

— Էմիլիոյ Տ. Ներէս Բն. Սիմոնեանի զէմ. Ժամանակէ մը ի վեր տեղուցեց կրթիչ դասաւանդութեանը զօրանութիւններ յայտնուած ըլլալով, Կրօն. Ժողովը որդեգրեց իրենց ինչպէս կ'աշխատէ իր և ըստ այնմ ընել վերջնական կարգադրութիւնը: Առժամաբար Էմիլիոյ զրկուեցաւ Տ. Յարութիւն Բն. Բարեկցի:

— Նոյնպէս այժմ առժամապէս Գրգաղած գտնուող Տ. Գալուստ Բն. զէմ ազգային մը կողմէ անձնական ամբաստանութիւն եղած ըլլալով և խեղդիկ դատական իշխանութեան յանձնուելու հաւանականութիւն ըլլալով, ինչեւ ժամանակ հեռագրաւ Իզմիր կանչուեցաւ հսկ կ'եղած քաղաքութիւնները տալու:

— Ազգ. երկուս վարժարանաց Տիկնայ Ս. Մալխասեան երկուշաբթի երկուշաբթի տեսնուած հոգաբարձութեան վարժարանի մէջ ներկայութեան Ազն. Տիկնայ Ս. Թ. Սպարդակի Ա. Կ. Արապեանի: Եւ Ս. Սպարդակի Ս. Մ. Ազատուրեանի և Ա. Պերկամարեանի, Հ. Գ. Փափագեանի, Մ. Հ. Մատանեանի և զրադեցաւ զխաւարար լատնիկայ տարեկան քննութեանը խնդիրներով:

— Կէօզթէփիկ թաղ սկանութիւնը հրապարակաւ իր չնորհակալութիւնները կը յայտնէ Տիար Սիմոն Թէքալոյքեանի որ փոքրիկ մետաքսեայ սէտհառէ մը նուիրած է և Համեստեանի Տիկին Յակոբ Տէր Յակոբեանի որ ոսկեթել բանուած սկիհի ծածկոց մը նուիրած է Կէօզթէփիկ եկեղեցւոյն:

Ճ.Ա.Մ.Ա.Ն.Ո.Բ.Մ. Եւ կ'ըսէ քաղաքս ժամանակէն Կ. Պօլսէ Տէր և Տիկին Դ. Վարպետեան և Տիար Կարապետ Պ. Տիպլէր:

ՏՕՔ՝ Տ. ՏԻՐԱՅՈՒՆԵԱՆ

Առաւմտաբայ, ամեն օր կ'ընդունի Կ. Ա. Ժ. 9-12 և Կ. Ե. Ժ. 2-5 Հայկ. բաժնի վերի յարկ:

մեր, ինչպէս իմարաբար ըրի անտառին մէջ, Այսպէս ուրեմն, մտիկ ըրէք ինծի ուղի հանդարտութեամբ որով ես կը խօսիմ:

Սակայն այս հանդարտութիւնը կարտնային դորածած բառերուն մէջ միայն գոյութիւն ունէր:

Իր ծայրը կը զողողար: Աչքերը տարօրինակ շողեր կ'արձակէին:

Առեն ատեն սարսուռ մը կը ցնցէր զինքը:

Աւելի անարկու երեցաւ Պիանքաի քան որչափ չէր երեցած միկն անտառին մէջ երբ կը ջանար անոր վրայ նետուիլ:

— Իտիկ ըրէք յարեց յանկարծ Պէմպո արքային իսկ վահանիկէն պիտի մեկնիմ Բայց մեկնիկէն առաջ որոշած եմ որ զուգ իւր ըլլաք: Իմ պիտի ըլլաք:

Պիանքա ուժգնեց իմութեան իր գլուխը և իր դաշտին սուր ծայրը ցոյց

Անդրիբեյն սարվեաւ փափաք ունեւ
 քոջ երեսասարցներուն
 երկէ կուզէք անդիբեյն սարվի
 քիչ ժառանգի մէջ դիմեցէք
 Յովիշ յեւթէշիրկունսն, Մատա
 մա խան ծ, Պօռնպէճեանի խանութը 30-3

